

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec. po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravništvu naj se blagovoliijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kurat Koblar in narodna stranka.

II.

V politiki je prvi pogoj složnemu delovanju in mejsobojnemu razumevanju popolno zaupanje. Kjer tega ni, kjer nastanejo dvomi glede čistosti intencij ali tudi le glede zanesljivosti, tam se zarodi nezaupnost in prej ali slej pride do nesoglasja in končno do razpora.

Ako bi bil g. Koblar kdaj imel dobre namene glede narodne stranke, gotovo bi bil skrbel, da ne nastane v njenih vrstah nikaka nezaupnost napram njegovi osebi, toliko bolj, ker je pri prvi volitvi v notranjskih in gorenjskih mestih imel priliko spoznati, da je mnogo volilcev, kateri nikakor niso prepričani, da je on zanesljiv in verodostojen pristaš narodne stranke.

A g. Koblar je ravnal vse drugače. Komaj je prišel v državni zbor in še predno je postal dobro gorak na stolčku, na kateri ga je bila posadila narodna stranka, že je začel postopati tako, da so se njegovi zagovorniki začudeno spogledavali, dočim so se njegovi nasprotniki v našem taboru porogljivo posmehovali, češ, ali ga vidite moža, ali nismo prav imeli, ko smo svarili, nikar se ne zanašajte na moža, katerega je le užaljena častihlepnost pregnala iz klerikalnega tabora!

Po volitvi je bil gosp. Koblar pač vstopil v hrvatsko slovenski klub, kakor je bil prej obljubil, a kaj hitro je pokazal, da je to zmatral za golo formaliteto, katera mu ne nalaga nikacih dolžnostij, držal se je pač besedila dane obljube, za njega dahu pa se ni kar nič menil. Ko so volilci zahtevali od g. Koblarja, naj vstopi v rečeni klub, imeli so pač v mislih, da bode z drugimi klubovimi tovariši postopal vedno solidarno, da se bode držal discipline in se kot veren pristaš stranke podrejal klubovim sklepom. Ko bi volilci tega ne bili mislili, bi sploh ne bili stavili pogoja, naj gosp. Koblar vstopi v hrvatsko-slovenski klub.

G. Koblar pa je imel drugačne pojme o dolžnostih klubovega člana. Zahajal je pač h klubovim sejam, ali za klubove sklepe se ni menil. Preziraše solidarnost klubovih članov in disciplino, glasoval je g. Koblar, kakor se mu je zdelo in zlasti rad puščal svoje tovariše na cedilu, kadar so ti, uvaževaje vse okolnosti, storili kako intelektualno žrtev. To se je zlasti jasno pokazalo pri volilni reformi. Klub hrvatsko slovenski je glede volilne reforme stal na najpravičnejšem stališču, katero mu je bil določil program narodne stranke. Z Badenijevo volilno reformo ni bil zadovoljen in je to tudi brez ovinkov povedal, ali ker je ministerski predsednik v zboru in v privatnih pogovorih izrečno in opetovano grozil, da sploh ne pride do premembe volilnega reda, če se ne vzprejme njegov načrt, se je tudi hrvatsko slovenski klub uklonil, uvažujé, da je za sedaj bolje nekaj, nego nič. Slovenski poslanci so s tem storili veliko žrtev, a niti sanjalo se jim ni, da imajo mej seboj moža, kateri jim podstavi nogo.

Ta mož je bil gosp. Koblar! Ne meneč se za klubov sklep, glasoval je v nasprotju z drugimi slovenskimi poslanci — in slučajno vselej takrat, kadar se je glasovalo po imenih — zoper razne jako nepopularne točke vladnega načrta, dasi je vedel, da njegov glas ne odloči usode dotičnega dela volilne reforme. To — da rabimo rahlo besedo — očitno nekorektno in nelojalno postopanje je takrat obudilo v narodnih krogih veliko ogorčenje in obudilo je v nas sum, da kuje gosp. Koblar na ta

način orožja, katero bi mogel o priliki porabiti zoper svoje tovariše iz kluba in zoper narodno stranko. Druzega namena to postopanje ni moglo imeti, in da se nismo varali, to priča sedanja agitacija gosp. Koblarja, pri kateri izkorišča tudi dotična glasovanja.

To ravnanje je zadušilo v vrstah narodne stranke do malega vse zaupanje, kar ga je bilo, a kar ga je ostalo, to je izginilo, ko se je pojasnilo razmerje mej g. Koblarjem in „Slovenskim Listom“. Glede tega lista so pač vsi razsodni ljudje jedini, da mu ni namen, delati na slogu mej narodno in klerikalno stranko, da je to le pretveza, s katero opraviči svojo eksistenco in slepi politično nezrele elemente, ampak namen mu je, podkopati narodni stranki zaslonbo v narodu in razjesti njeno organizacijo. Gosp. dr. Gregorič je hitro spoznal, da pri klerikalni stranki nič ne opravi, da njej sploh nič ne more škodovati, tudi če bi to hotel storiti, in zato je vse svoje topove obrnil na narodno stranko ter strelja nanjo vsako soboto z največjo srditostjo, nadeje se, da jo razbije in da potem na njenih razvalinah napravi novo stranko, kateri bode on zapovednik in katero potem kot zmagoslaven vojskovodja popelje pod očetovsko okrilje prevzvišenega gospoda knezoškofa.

Poslanec narodne stranke in član izvrševalnega odbora g. Koblar se je strahčice dr. Gregoriča oklenil tisti dan, ko se je porodila in od tistega dne hodil z njo čez dno in strn. G. Koblar je jeden ustanovitelj „Slovenskega Lista“, podprl je ta list z drugimi somišljeniki vred materijelno in vstopil v kolo njegovih redkih sotrudnikov. Še več! Gosp. Koblar je zahajal v izvrševalni odbor narodne stranke, se tam informoval in vse dobljene informacije nesel še gorke v uredništvo narodno stranko ljuto pobijajočega „Slovenskega Lista“, kateri jih je, in ne vedno počestno, izkoristil kar najbolje mogoče zoper narodno stranko in zoper člane izvrševalnega odbora, torej zoper tovariše g. Koblarja.

Nečemo osebno žaliti g. Koblarja, ali povedati moramo, da se tako ravnanje nikjer na svetu ne imenuje honetnim. Člani izvrševalnega odbora so z g. Koblarjem kolegijalno občevali, mu odkritosrčno vse povedali in on je to porabil proti njim, zoper stranko, brez katere bi ne bil nikdar prišel v politično življenje in to je prikrito, skoro bi rekli zavratno.

Temu se je moral storiti konec in zadovoljni smo, da je izvrševalni odbor po dolgem odlašanju storil odločilni korak. Storil je to na jako obziren in lojalen način. Vsaka druga stranka bi bila postopala manj obzirno, a izvrševalni odbor je hotel pustiti g. Koblarju priliko, da iz lepa poravná, kar je bil storil napačnega, ponudil mu je roko, a g. Koblar ni hotel seči v podano mu roko, ni hotel podpisati predložene mu izjave in se s tem sam izključil iz stranke, h kateri se že dolgo ni več prišteval.

Mislimo, da smo s tem zadostno pojasnili kako se je zgodilo, da je nastal mej gosp. Koblarjem in narodno stranko konflikt, zdaj pa naj sodi občinstvo in zlasti naj sodijo volilci notranjskih in gorenjskih mest, ni li razpora kriv jedino in izključno gosp. Koblar in ni li narodna stranka bila sama sebi dolžna primorati gosp. Koblarja, da je pokazal svoje pravo lice.

Državnozbornske volitve.

Volitev v notranjskih kmetskih občinah. V našo včerajšnjo notico, katero smo objavili pod tem zaglavjem, urinila se je neljuba pomota. Notica

bi se imela glasiti, da sta izvrševalnemu odboru narodne stranke oglasila svojo kandidaturo za mandat notranjskih kmetskih občin gg. c. kr. nadinžener Fran Žužek in senožeški župan pl. Garzarolli, katera sta oba pripravljena, podpisati program narodne stranke in v slučaju izvolitve vstopiti v jugoslovanski klub. Umeje se ob sebi, da se bodeta gg. kandidata morala udati izreku notranjskih volilnih mož narodne stranke, kateri bodo določili kandidata.

* * *

Volitev volilnih mož V št. Rupertu v trebanjskem okraju je bilo za peto kurijo izvoljenih 8 narodnih volilnih mož in jeden klerikalac. — V Ilirski Bistrici je narodna stranka zmagala v peti kuriji in v kmetskih občinah. Klerikalci so oddali jeden glas!

* * *

Iz Poljan nad Škofjo Loko. Zmagali smo v obeh kurijah. V 5. kuriji s 97 proti 72 (trije volilni možje) v kmetskih občinah s 37 proti 31 (štiri volilni možje). Boj je bil hud, a miren. Kaplan je celo ponoči agitaval.

* * *

Iz Mokronoga se nam piše dne 23. t. m.: O včerajšnji volitvi volilnih mož ste menda že dobili poročilo od drugod; zmagala je narodna stranka sijajno. Na Trebelnem se je pa danes vršila volitev. Zjutraj so se naši sosede držali čudovito dobro; le vsled agitacije je po dveh ožjih volitvah zmagala klerikalna stranka; popoldne je pa klerikalcem šla voda kar sama na njihov mlin, ker je prišlo le malo volilcev in še ti so bili večinoma zvesti pristaši nasprotne stranke, ali so pa, izgubivši pogum po zjutranjem neuspehu, oddali svoje glasove klerikalcem.

Znamenito je, in to je treba pibiti na steno, da je tudi neki mladi učitelj glasoval za klerikalno stranko! Sicer pa je tudi volitev na Trebelnem dokazala, da tudi ljudstvo v naših hribih ni več tako neumno, nego da se zaveda ter da mu prej ali slej zasije žar svete slobode, vsled česar se otrese dosedanjih spön.

* * *

Iz Radeč smo prejeli tole poročilo: Pri volitvah v kmetskih občinah zmagali so nasprotniki. Kar je bilo mogoče storiti s poštenimi sredstvi, doseglja je sicer naša stranka, a ravno tukaj je bilo nasprotno delovanje silovito. Dr. Šušteršič sam je bil popoldne 21. t. m. tukaj; pri Petriču imeli so 10 veder vina za volilce na razpolago, pogostili so jih tudi na dan volitve z jedjo in pijačo. Vrh tega je kaplan s prižnice v župnikovem imenu Višnikarja zatajil, Krišperjevi ljudje so pa vsi volili z nasprotniki. Tudi Gutmannsthalovi ljudje so bili komandirani ne le za nasprotno volitev, marveč agitirali so s Petričem, Rižnarjem in kaplanom na vse kriplje. Kaj čuda, da smo potem propadli!

* * *

Narodni Nemci goje nado, da na Češkem dosežejo velike uspehe. Najrazupitejši prusofili kakor Schönerer, Iro, Wolf, Pacher, dr. Bareuther, Prade, Josip Weber, Hauck, Wichbrei kandidujejo na Češkem. Na Severnem Češkem so za nemške nacionalce volitve volilnih mož v kmetskih občinah, deloma pa tudi v peti kuriji ugodno izpale.

„Srednje blago“ nazivlje „Leit. Zeitung“ kandidat, katere so postavili češki Nemci. Nekateri utegnejo biti dobri poslanci, a za kakoga političnega voditelja pa ni nobeden izmed njih. Nemškemu na-

robu sicer ne manjka sposobnih mož, ki bi si znali pridobiti spoštovanje nasprotnikov, ki bi mogli srečno rešiti veliko nalogo, ki jo ima narod v Avstriji, a volilci tacih mož več ne iščejo. Saj se mnogi že izpodtikajo nad tem, če je kdo doktor, uradnik ali učitelj. Da bi se razmere izboljšale, je malo upanja in še nikdar niso bile volitve za državni zbor tako žalostne za Nemce, kakor letos.

V Kolinu je voljenih 21 mladočehov in 6 socialstov. V občinah okrog Mosta so izvoljeni največ socialisti pri volitvi volilnih mož za peto kurijo. V Novem mestu na Češkem so tudi zmagali socialisti.

* * *

Uspehi v peti kuriji usredili so češke socialiste prevzetne. Postaviti hočejo svoje kandidate v več krajih tudi v kuriji kmetijskih občin in v mestni kuriji. Tako mislijo postaviti kandidata v tičinskem mestnem in kmetiskem okraju. Upanja pač nimajo mnogo do zmage. Če so socialisti v peti kuriji dosegli take uspehe, se iz tega še ne sme sklepati, da je narod zares socialnodemokratičen. Socialistični uspehi so jedino zaradi tega tako veliki, ker so mnogi kmetje in meščani se držali načela, da peta kurija pripada delavcem in se zatorej volitve niso udeležili. Žal, da imajo za plačilo za to svojo prijaznost nasproti delavcem to, da se iz njih socialisti norčujejo in iz izida volitev delajo sklepe, da je večina prebivalstva na njih strani.

Deželni zbor.

(X. seja dne 24. februarja.)

Po prečitani in odobreni zapisnika zadnje seje se došle peticije odkažejo pristojnim odsekom.

Na to poroča posl. vitez Langer o proračunu dež. vinaške, sadjarske in poljedelske šole na Grmu. Govornik pojasnjuje obširno posamične proračunske točke in predlaga: 1. Proračun za leto 1897. se odobri in sicer za šolo s potrebnostjo 10688 gld., s pokritjem 9120 gld., torej s primankljajem 1568, za gospodarstvo s potrebnostjo 7784 gld., s pokritjem 5320 gld., torej s premankljajem 2464 gld.; skupni primankljaj znaša 4032 gld. in se pokrije iz deželnega zaklada. 2. Kredit 2400 gld. za namakanje travnikov se podaljša za l. 1897. 3. Hišniku na grmski šoli se poviša dohodek 120 gld. na 150 gld., a odpade relutum za kurjavo v znesku 20 gld. 4. Dež. odbor se naroča, naj v proračunu za l. 1898 postavi kredit za preložitve hleva za krave iz grada na drugo primerno mesto. Zajedno predlaga poročevalec resolucijo: Dež. odbor se pozivlje, naj prihodnjim računom doda prilogo, v kateri bodo natančno navedeni preliminirani tekoči stroški za gospodarstvo, kakor tudi preliminirani dohodki iz posestev.

Posl. Pakiž nasvetuje in utemeljuje na kratko resolucijo, s katero se dež. odboru naroča, naj temeljito preišče uzroke, zakaj je pri gospodarstvu grmske šole vsako leto velik primankljaj, vključ izdatnim sredstvom, katera ima šolsko vodstvo na razpolaganje in naj o uspehu poroča dež. zboru v prihodnjem letu.

Posl. Lenarčič nasvetuje, naj se na Grmu uvede strogo natančno izkazalo, kaka so aktivna in kaka pasiva pri grmskem zavodu.

Poročevalec posl. vitez Langer se izreče za Lenarčičevo resolucijo, glede Pakiževe pa pravi, da je gospodarstvo, katero se vodi v zvezi s kmetijsko šolo, drugače soditi, nego samostojno gospodarstvo. Bi-li pri samostojnem gospodarstvu obsejajočem kakih 100 oral sveta, bil poleg opravnika potreben še poseben vrtnar, sadjar itd.? Bi-li tako gospodarstvo oddajalo ameriške trte po 4 gld. in 10 gld. tisoč komadov, mesto po pravi vrednosti, namreč po 10 gld. in 25 gld. tisoč komadov, kar prouzroči izpadka krog 1000 gld.? Takih reči bi se dalo še mnogo navesti. Seveda je želeli, da bi bilo gospodarstvo na Grmu aktivno, a če bi se kuji-govodstvo uredilo tako, da bi se iz stroškov za gospodarstvo izključilo vse, kar zadeva šolo in zapisalo na račun šole, izkazalo bi se najbrž, da je gospodarstvo že sedaj aktivno.

Zbornica vzprejme proračun in vse nasveto-vane resolucije.

Posl. Hribar poroča o prošnji Franca Smolliča, pomočnega sluga pri dež. blagajnici, za spregled prekoračene normale starosti in predlaga, naj se prošnji v tem oziru ugodí, nje drugi del pa, da da se prosilcu všteje dosedanja službena doba, naj se odbije. — Sprejeto.

Posl. dr. Žitnik poroča o zgradbi nove dež. bolnice, o novi pogodbi glede priskrbe režijskih potrebščin in hrane bolnikom ter o stavbinskih troških do konca l. 1897. in predlaga, naj se poročilo odobri. Zgradba bolnice velja doslej 697.370 goldinarjev. Režijski troški so veliki, saj se je samo za premog izdalo 15.000 gld., ako bi se vpeljal nov sistem, bi bili še večji, dočim so se troški za vodo vsled ustrežljivosti mestne občine od 5500 gld. zmanjšali na 2800 gld. Z redom usmiljenih sester se je sklenila nova pogodba, glede katere misli dež. odbor, da se v sedanjih razmerah ni dala doseči ugodnejša. — Sprejeto.

Posl. dr. Žitnik poroča o podporah za šolske zgradbe in predlaga, naj se iz dež. zaklada dovolijo za leto 1897. sledeče podpore šolskim občinam: Žužemperk 300 gld., Stari kot 400 gld., Zagorje 400 gld., Prem 200 gld., Kočevje 500 gld., Mozelj 200 gld., Šmartno 500 gld., Sv. Križ 500 gld., Dobrava pri Gorjah 100 gld., Koprivnik 200 gld., Leše 150 gld., Ovišje 150 gld., Dovje 200 gld., Ribno 200 gld., Bela peč 100 gld., Orehovica 500 gld., Mengeš 300 gld., Vrhpolje 350 gld., Radence 150, Dolenja Podgora 150 gld., Čaplje 150 gld. in Suhor 300 gld. Glede došlih prošenj predlaga, naj se za letos odklonijo.

Po kratki debati, v katero posežeta poslanca Pakiž in Lavrenčič vzprejme zbornica predlog finančnega odseka.

Posl. Višnikar poroča o proračunu normalno-šolskega zaklada za leto 1897. in predlaga: Proračun normalno-šolskega zaklada za leto 1897. s potrebnostjo 384.025 gld. in s pokritjem 24.269 gld., tedaj s primanjkljajem 359.756 gld. se odobruje. V pokritje tega primanjkljaja se bode l. 1897. pobirala 10% priklada na celo predpisano svoto vseh direktnih davkov, torej zlasti od rednega davka z vsemi državnimi prikladami vred, to je zemljiškega, hišno najemniškega in hišno razrednega davka, pridobitnega in dohodninskega davka po vsej deželi. Daljni nedostatek v znesku 203.046 gld. je pokriti iz deželnega zaklada, — Dalje nasvetuje naslednje resolucije: I. Deželnemu odboru se naroča: 1.) poučiti se natanko o tem, kako bi se dalo gmotno stanje kranjskega ljudskega učiteljstva izboljšati in osobito zakona z dne 29. aprila 1873, št. 22, in 29. novembra 1890, št. 23 dež. zak., času primerno izpremeniti; 2.) da v prihodnjem zasedanju vis. deželnemu zboru predloži načrt zakona, s katerim bi se deželni zakon z dne 28. decembra 1884, št. 1 (§ 2), izpremenil tako, da bi se vsa potrebščina normalno-šolskega zaklada pokrivala s posebno šolsko naklado. II. Visoka c. kr. vlada se vnovič pozivlja, da v svrhu boljšega nadzorovanja šolstva čim prej izmenuje posebnega deželnega šolskega nadzornika za ljudske šole na Kranjskem in da eventualno predloži načrt zakona glede stalnih okrajnih šolskih nadzornikov po vzgledu zakona z dne 8. junija 1892, št. 92, za Galicijo. — Kot del tega končnega predloga nasvetuje: Učiteljstvu ljudskih šol dovoljujejo se nastopne podpore, oziroma draginjske doklade, in sicer: I. Vsem že sedaj stalno nameščenim učiteljem in učiteljicam IV. plačilnega razreda po 30 gld., skupaj 6600 gld. II. Vsem stalno nameščenim učiteljem II. in III. plačilnega razreda izven Ljubljane, kateri ne uživajo naturalnega stanovanja, podpore po 30 gld., skupaj 1860 gld. III. Vsem stalno nameščenim učiteljem v Ljubljani, ki ne uživajo naturalnega stanovanja ali niso trajno na dopustu, draginjske doklade, in sicer: 1.) učiteljem I. plačilnega razreda po 40 gld., 2.) učiteljem II. plačilnega razreda po 50 gld., 3.) učiteljem III. plačilnega razreda po 70 gld., 4.) učiteljicam I., II. in III. plačilnega razreda po 30 gld., 5.) šolskemu slugi Štefanu Benčina 30 gld., vsem skupaj 1900 gld. IV. Za druge stalno nameščene učitelje II. in III. plačilnega razreda, ki so voditelji ljudskih šol, katerih z ozirom na § 3. zakona z dne 29. novembra 1890, št. 23 dež. zak., sedaj ni moč uvrstiti v višji plačilni razred, kredit v znesku 1000 gld., iz kojega določa podpore c. kr. deželni šolski svet dogovorno z deželnim odborom, ozirajoč se na važnost posameznih šol, na odgovornost dotične službe in na krajne razmere. V. Navedene podpore, katere dotičnim učnim osebam ne dajo nikake pravice do višjih plač, je izplačati v polnem znesku dne 1. julija 1897. I. Vse te podpore znašajo 11.360 gld.

Posl. Globočnik poudarja, da se učiteljem na Kranjskem ne godi najbolje, in da torej poslanec ni presenečila prošnja učiteljstva za izboljšanje

njihovega gmotnega stanja, zato naj se ta prošnja vzame v blagohoten pretres. Šola je prevažen faktor v kulturnem življenju vsacega naroda, zlasti našega, duša šoli pa je učitelj. Ker pa je skrbeti za to, da si dobre učitelje ohranimo, in nove dobre moči pridobimo, treba je učiteljem osigurati primerno ugodno gmotno stanje, kajti gladen učitelj ne bo delal navdušeno v svojih stanovskih dolžnostih. Pri izboljševanju učiteljskih plač se je pred vsem ozirati na stanje deželnih financ, vendar prevelika štedljivost ni na pravem mestu, kajti, kar se za šolo potrosi, to je investicija za naš narodni kulturni napredek. Dobra šola in dobri učitelji imajo tudi dobre učence za seboj. Zlasti pa mora naša dežela storiti kaj za izboljšanje plač, katerih je sedaj v IV. plačilnem razredu po 450 gld. na leto celih 50%, v III. razredu po 500 gld. pa 35%. Konečna ureditev plač letos ni mogoča, kadar se pa izvrši, naj se ozir jemlje na personalni sistem, da se bo plača zviševala po službenih letih. Letošnje podpore, kakor jih predlaga finančni odsek, pa se govorniku ne zde primerne, zato si pridrži svoje predloge za izvišanje nekaterih podpor za nadrobno debato.

Posl. dr. Tavčar pravi, da je svoj čas pač rekel, da se zidajo ponekod predraga šolska poslopja, ali za učitelje je narodna stranka vedno imela odprte roke in z radostnim srcem dovoljevala, kar žrtvuje dežela v ta namen. Dežela je za šolstvo že mnogo storila, a razmeroma jako malo za učiteljstvo. To naše učiteljstvo, ki je dobro, jako omikano, marljivo in vse hvale vredno, pač zasluži, da se zboljša njegovo stanje. Žal, da naše učiteljstvo, dasi je jako olikano, še vedno ne uživa tistega ugleda, kakor bi ga zaslužilo. Nekoliko je tega krivo to, da so učitelji v starih časih igrali preklaverno ulogo, a ljudstvo misli še dandanes, da je učitelj še vedno tisti, kakor pred 40 leti. Na to pa delajo tudi še različni drugi faktorji. Dasi je učiteljevo delovanje prav koristno, kakor duhovnikovo, in je želeli, da bi mej obema stanovoma vladala popolna harmonija, smejo vendar duhovniki storiti vse, kar hočejo, učitelj pa se ne sme ganiti. Koliko je slučajev, da se je zaradi jedne same besede začela proti kakemu učitelju preiskava! Zlasti se je to zgodilo v postojnskem okraju, v Vipavi pa je okrajni glavar pri nekem poslu izvrgetel učitelja in na njegovo mesto poklical šolskega slugo. Ali je pri takem postopanju vladnih organov čuda, da priprosto ljudstvo učitelja smatra za hlapca? Od učiteljev zahtevamo, da naj ljubijo svojo šolo. In učitelji jo ljubijo in krepko se potegujejo za sedanje šole, krepko zastopajo načelo, naj šola ostane, kakršna je in naj se ne izroči gotovim zahtevam. Kdo bi mislil, da bode radi tega dež. vlada stopila na noge! A zgodilo se je. „Slov. učiteljsko društvo v Ljubljani“ izdaja svoj list, v katerem zagovarja šolo in se poteguje za to, da naj se šolski zakoni ne premene po klerikalnih zahtevah. Temu društvu je dež. vlada doposlala ordonanco, s katero je društvu naznanila, da bode „Slovensko učiteljsko društvo“ razpustila, če bo „Učiteljski Tovariš“ še kaj političnega pisal. Ta ordonanca dež. vlade je bila popolnoma nezakonita. Učitelji se seveda niso pritožili, ker vedo, da so reveži, če imajo vlado proti sebi. Po naših zakonih ima „Slovensko učiteljsko društvo“ pravico do obstanka, dokler ne prekorači svojega delokroga, a tega v tem slučaju ni storilo. Društvo ni in ne more biti odgovorno za list. Časopisje nadzorujejo posebna oblastva in za list je odgovoren urednik jedino tiskovni oblasti, katera sme list konfiskovati, ako najde v njem kaj protizakonitega. Dež. predsednik pa je mislil, da je upravičen konfiskovati list in ob enem celo društvo, ker je list društveno glasilo. V raznih kronovinah izhajajo kot glasila nepolitičnih učiteljskih društev listi, ki se bavijo s politiko, v kolikor se nanaša na šolo. Tak list je n. pr. „Schlesisches Schulblatt“, a šleskemu dež. predsedniku še ni prišlo na misel, zagroziti šleskemu učiteljskemu društvu z razpustom, ker je ta list priobčil oster članek proti grofu Schaffgotschu, ki se je bil na Predarl-skem izrekel javno za ljudsko šolo. V naši deželi imamo učiteljsko društvo, katero izdaja nemški učiteljski list. Ta list se pogostoma bavi s politiko, a nihče se ob tem ne spodtika. Sicer pa je vprašanje, se-li učiteljski list vtika v politiko, če brani šolo, ker je glede šole težko reči, kdaj postane politično vprašanje. Učiteljstvo je upravičeno zagovarjati svojo šolo in zatagadelj naj mu dež. vlada kaže nekoliko več milosti, kakor doslej in naj ne

zahteva, da bi postalo učiteljsko klerikalno. Kar se tiče regulacije učiteljskih plač, je sramotno, pustiti ljudi, ki imajo težaven in nevhvaležen posel, naj žive s 450 gl. Na vsak način bo treba učiteljske plače v kratkem izboljšati. Tu pa je vredno pomisliti, bi li ne bilo mogoče doseči, da bi tudi država kaj žrtvovala za šole. Država ima od šole neprecenljivo korist in nepravilno je, da za šole ne odpre svojih blagajnic. Če bi dežela imela na leto le 30.000 gl. prispevka iz državnih blagajnic, bi učiteljske plače lahko primerno uredila. Zategadelj predlaga govornik resolucijo: C. kr. vlada se pozivlje, da začne vsako leto doprinasati s primerno svoto za potrebnost ljudskega šolstva na Kranjskem, dež. odboru pa se naroča, da stopi s c. kr. vlado takoj v dogovor.

Dež. predsednik baron Hein opravičuje svoje postopanje napram „Slov. učiteljskemu društvu“. Pravi, da je učiteljsko društvo nepolitično, da so bili dotični članki v „Učiteljskem Tovarišu“ politični, ker so razpravljali o liberalizmu in o klerikalizmu, a list ni samo glasilo „Slov. učiteljskega društva“, nego to društvo je izdajatelj lista in kot tako odgovorno zanj. Vlada je bila opravičena, društvo razpustiti, a tega ni storila, nego društvo le očetovsko posvarila. Pravico za to posvarilo daje vladi zakon, ki pravi, da se more razpustiti društvo, ki prekorači svoj delokrog. Dalje razpravlja govornik o učiteljskih plačah in dokazuje, da je krajnji sistem slab in da bi ga bilo treba nadomestiti s personalnim sistemom.

Posl. baron Schwegel povdarja, da so veleposestniki prijatelji učiteljev in da priznavajo, da položaj učiteljev ni ugoden. Dež. odbor je začel veliko akcijo glede pokojnin in dokler to vprašanje ni rešeno, bo težko mogoče, kaj drugega ukreniti.

Posl. dr. Tavčar očita dež. predsedniku, da se je z grajano ordinanco postavil na malenkostno stališče, in da s svojim opravičevanjem ni ovrgel trditve, da je postopal nezakonito. Paragrafov, katere bo po sili interpretiral, dobil bo lahko za opravičilo vsakega svojega koraka, a kam pridemo, če se bo vlada vtikala v vsako malenkost!

Posl. dr. Žitnik prizna, da je treba učiteljske plače izboljšati, a se izreče zoper to, da bi se za letos nasvetovane podpore izvišale, ker dežela nima potrebnih sredstev.

Posl. Ažman zagovarja potrebo zvišanja učiteljskih plač, češ, ako ima dežela denarja za trto-rejo in živinorejo, naj ga ima tudi za izrejo mladine.

Poročevalec posl. Višnikar, zagovarja potrebo, izvišati učiteljske plače, pritrdja dr. Tavčarju glede „Slov. učiteljskega društva“, povdarja, da so bili sicer članki v „Uč. Tovarišu“ ostri, a da je to prouzročil sila strupeni članek „Ponsasinorum“, ter priporoča, naj se začne specialna razprava.

Dež. glavar Detela zaključil na to sejo.

V Ljubljani, 25. februarja.

Dalmatinski deželni zbor je v poslednji seji vsprejel resolucijo, da se naprosi cesarja, da povodom petdesetletnice svojega vladanja pomilosti vse izseljene stavodolžne Dalmatince. Sedaj živi v inozemstvu jako mnogo Dalmatincev, ki se ne morejo povrniti v domovino, ker so se bili odtegnili vojaškemu naboru. — Deželnemu odboru je pa deželni zbor dal nalogo, naj deluje na to, da se Dalmacija zveže po železnici z drugimi deželami avstrijske države.

Moravski deželni zbor. Moravski Nemci le premišljajo, kako bi na lep način volilno preosnovno pokopali. Kar ugovarjati se ne upajo, ker vedo, da bi tudi pri mnogih nemških deželnih prišli ob vse simpatije, če bi zagovarjali sedanji nazadnjaški volilni red. Zato pa skušajo stvar drugače preprečiti. Vse predloge so izročili odseku, a odsek jih je pa izročil pododseku in s tem se bode pa stvar toliko zavlekla, da se deželni zbor zaključil.

Štrajk učiteljev. Na Gorenjem Avstrijskem so mnogi učitelji organisti. Ker pa duhovniki vedno s prižico zabavljajo zoper učitelje, nameravajo vsi učitelji odpovedati orgljanje. S tem bodo pač malo spravili župnike v zadrego, kajti drugod ne bodo tako lahko dobili organistov in jih bodo tudi morali dražje plačati, kakor učitelje, katerim je orgljanje le stranski zaslužek.

Krečansko vprašanje. Trije diplomatje dali so pojasnila o krečanskem vprašanju v parlamentu. Nemški državni tajnik za unanje stvari Marschall, angleški minister Balfour in francoski mi-

nister Hanatsu so vsi zatrjevali, da se bodo vlasti prizadevale ohraniti evropski mir. Vsi trije so obsojali postopanje Grške in zagotavljali, da se upelje na Kreti znatna samouprava. Velevlasti imajo dovolj moči, da bodo na Kreti izvele reforme tudi proti volji Grške in Turške. Posebno je v francoski zbornici osupnilo to, da je minister izpovedal, da je jedna vlast predlagala, da bi odstavili sultana, ki je prav provzročitelj vsega klavaja v Turčiji.

Novi krečanski guverner, Fotiades-paša ima že sedemdeset let. Bil je že knez na otoku Samos in namestnik guvernerja na Kreti. On je v turških dvornih krogih jako čislana oseba, in baš zaradi tega njegovo imenovanje ni napravilo najboljšega utisa v diplomatskih krogih. Fotiadesa so imenovali, ker ni stavil nobenih pogojev, Karatheodory-paša je pa zahteval obširno samoupravo za Kreto, v kar mu pa sultan ni hotel privoliti. Sodi se pa tudi, da je Turčija poslala starega in nesposobnega Fotiadesa na Kreto pred vsem zaradi tega, ker več ne računa na to, da bi obdržala ta otok in jej ni nič ležeče, kako se razmere endu uravnajo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. februarja.

— (Deželni zbor kranjski) Tudi v današnji seji zopet ni bilo mogoče, rešiti vsega dnevnega reda. Dognala se je samo specialna debata o proračunu normalno šolskega zaklada, v katero pravico so posegli poslanci Višnikar, Globočnik in Kalan in je zbornica vzprejela Globočnikov predlog, naj se zvišajo nasvetovane podpore učiteljem. Dalje je zbornica rešila nekaj manjših točk ter poročilo o pospeševanju vinoreje na Kranjskem, o katerem je bila daljša debata. Konec seje so posl. Hribar in tovariši podali samostalni predlog glede ustanavljanja in vzdrževanja meščanskih šol, naposléd pa je bil mesto izstopivšega poslanca Kalana izvoljen v odsek za volilno reformo posl. Pfeifer Prihodnja seja bo v soboto.

— (Zveza slovenskih in nemških liberalcev.) Včerajšnji „Slovenec“ besni in s svojim blagoslovljenim kvedom suje okrog sebe, prav kakor gorjanček, ki se je čez mero napil močnega Vipavca! Zajahal je zopet jedenkrat svoje suhareberno kljuse ter zavihtel umazano svojo metlo proti naši stranki, trdeč, da se je združilo slovensko in nemško liberalstvo na Kranjskem. Niesar novega ne pové, samo zabavlja, da se vse kadi! Efi-jalti slovenskega naroda, slovenski liberalci so brezdomovinci in tako dalje, kakor se je to že prej mnogokrat tiskalo v „Slovenčevih“ predalih! Kaj se je zgodilo? „Neue freie Presse“ je poročala, da je nemška stranka na Kranjskem sklenila, da hoče opustiti abstinenčno svojo sedanjo politiko in da hoče tam, kjer ni mogoče prodreti z nemškim kandidatom, glasovati za kandidata slovenske napredne stranke. Mi ne vemo, je-li nemška stranka kaj takega sklenila, ali ne. Če pa je istina, je to za klerikalno stranko zelo neprijetno, ker potem jej je odvzeto vsako upanje, da bi se mogla polastiti naših mest, po katerih jo tako zelo skominja! O tej stvari hočemo prilično še pisati. Za danes le naglašamo, da narodna stranka nikakor ni vpljivala na to, da naj bi nemška stranka storila zgoraj omenjeni sklep! Vsaka nasprotna trditev je lažnjiva in naj jo spregovori škof ali pa kanonik! Čudno pa je, da ravno isti „Slovenec“, ki ni besedice črnil proti svoji stranki, ko je bila šest let jako tesno zvezana s kranjskimi Nemci — ravno ta zveza je Ljubljani odvzela samoslovenske javne napise —, da ravno isti „Slovenec“, ki okrog nemškomislečega svojega škofa kakor servilen kužek z repkom neprestano mahlja, da torej ravno ta „Slovenec“ otreša sedaj svoj jezik nad narodno napredno stranko češ, da je izdala slovenski svoj narod! Mi dobro vemo, da je to gola komedija, pa še slabo in nerodna inscenirana! Pa vsaj tudi drugače ne more biti, ker je „Slovenec“ sedaj v rokah nezrelih mladičev, ki žive v veri, da so s kolarjem ob jednem pridobili si tudi papeževo nezmotljivost. Hrup včerajšnjega „Slovenca“ je gola komedija, rujojenja osla izpod levove kože! Gospodom primanjkuje agitacijskih sredstev, posebno na Notranjskem in v trebanjskih kmetskih občinah. Zategadelj včerajšnji „Slovenec“ članek mej drugim takole razsaja: „Slovenci! in zlasti vi možati Notranjci in Dolenjci, ki hočete varovati neomadeževano narodno čast,

g'ejte sami, kje je vaš sovražnik!“ Tu tiči torej zajec v klerikalni repi! Možatim Notranjcem in Dolenjcem, ki kapelanom nočejo več iz rok zobati, se hoče nekotiko prahu v oči nasuti, da bi ti „možati“ volilci tavalili še dalje v klerikalni temi! To je pravi in resnični pomen včerajšnjega „Slovenčeva“ delirija; nam pa vse to služi v dokaz, da so „katoliki“ na Notranjskem in Dolenjskem že pravej v stiski, ker bi se drugače tako lažnjivih sredstev mej volitvami ne posluževali. —

— (Novi slovenski profesorji) Te dni so prebili stroge profesorske izpite na dunajskem vseučilišču naslednji srednješolski kandidati: Dr. Böhm (zgodovina), dr. Koprivnik (zgodovina), M. Markič (klasična filologija), A. Peterlin (matematika in fizika), dr. Pipenbacher (klasična filologija), S. Poljanec (matematika in fizika za n. g.) in dr. Žmavec (zgodovina). Vseh novih izprašanih sil je torej sedem in sedaj se minister Gautsch ne bode mogel več izgovarjati, da mu manjka izprašanih slovenskih profesorjev.

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Opozarjamo na današnjo predstavo burke s petjem „To je dekle“, katera je pri vseh dosedanjih reprizah napolnila gledališče in pri vsaki dosegla najboljši uspeh, kateri more burka sploh doseči: občinstvo se je izvrstno zabavalo. Upati je, da se občinstvo tudi danes številno zbere v gledališču. Kakor že naznanjeno pride v soboto prvič na naš oder znana Offenbachova opereta „Lepa Helena“. To interesantno in jako zabavno delo je v besede pravem in popolnem pomenu naredilo pot okrog sveta. Ni ga gledališča, kjer bi se ne bila predstavljala ta ljubezniva opereta in prepričani smo, da tudi na slovenskem odru doseže velik uspeh. „Lepa Helena“ bode igrala gosp. Polakova, Parisa bode igral g. Beneš, Kalhava gosp. Inemann, kralja Menelaja pa g. Podgrajski. Ne dvomimo, da bode občinstvu opereta ugajala in da se vzdrži na našem repertoiru.

— (Himen) Poročil se je slovenski pisatelj g. Fr. Govekar z gospodično Miško Vasičevno iz Novega mesta. — Dr. Dečko, odvetnik in dež. poslanec v Celju, se je poročil z gospodično Adele Zanter — Častitamo!

— (Sokolova maskarada) Sokol je priredil tekom 34 let svojega obstanka nič manj kakor 33 maskarad, in kakor je čitati v sokolskih poročilih bile so iste vedno najlepše mej ljubljanskimi predpustnimi vesellicami. Laska maskarada je bila prvič v Nrednem domu, takrat znotraj še le na pol dovršenem, in vendar je bila najsijajnejša predpustna zabava; šele letos, ko je to monumentalno poslopje popolnoma dovršeno, bode mogoče, da se bode Sokolova maskarada vršila in izvršila tako, kakor smo si vedno želeli. — Sodi po tem, da so se po deželi predpustne zabave že po večini izvršile, ali pa se bodo na pustno nedeljo, menimo da so rodoljubi po deželi svoje zabavo nalašč uredili tako, da bode vsakemu, ki ima za to časa in veselja, mogoče se udeležiti tudi velike Sokolove maskarade. O skupinah smo že povedali marsikaj in sediti po tem, kar se čuje izza kulis, videli bomo na pustni t rek celo vrsto krasnih in originalnih skupin; prireditelji molče in delajo, da bode presenečenje tem večje. — Omne trinum perfectum! Pred kratkim smo javili, da nastopita na maskaradi dve artistični družbi. Včeraj pa se je Sokolovem odboru priglasla še tretja — 13 muzikalnih klovnov. Ni sicer tako mnogobrojna, kakor prvi dve, ki štejeta nad 20 udov, zato pa ima tem izbravejši repertoar. Pošlje jih na maskarado svetovnoznan „cinq mélodieux“ v mestu Lubi Auo na s-vercem obrežju Avstralije, da se z njimi osvetli lce in v sramoto postavi vse, kar se je podobnega doslej videlo v Ljubljani.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) priredi v soboto dne 27. februarja v spodnjih kavarniških prostorih „Narodnega doma“ svojim članom pevski večer, združen s plesnim venčkom. Ob enem izroči odbor svojemu častnemu članu g. Jakobu Zalazniku njegovo častno diplomu, katera je prav okusno izdelana. Začetek ob 8 uri zvečer. Na ta večer vabijo se vsi društveni člani in njih rodbine, kakor tudi čast. podporni člani in prijatelji društva.

— (Pevski zbor „Glasbene Matice“) ima jutri v petek, dne 26. t. m. skupno skušnjo. Ženski zbor prične ob polu 8. uri zvečer, moški zbor ob 8. uri.

— (Unrl) je včeraj po noči po kratki mučni boleznici za legarjem drd. Ivan Starec, odvetniški koncipient in c. kr. oskrbni akcesist v reg. Sin ubožnih kmetskih starišev, dokončal je brez podpore z lastno marljivostjo leta 1895. redno svoje pravniške študije ter vstopil v odvetniško pisarno dr. Treota v Postojini. Pripravljal se je ravno za zadnji rigoroz, ko ga je v cvetu mladosti odvzela nemila smrt. Bil je narodnjak in že valed razmer, v katerih si je moral priboriti svoje stališče pristaš socijalistične struje. Bodi mu blag spomin!

— (Utonila) je osemdesetletna Jera Haba iz Grenca, ki se je šla umivati v bližnji potok. Vsi slabosti, ki so se je nakrat lotile, je pala v vodo in našli so jo mrtvo v potoku.

— (Odlikovanja.) Cesar je podelil načelniku postaje južne železnice v Trstu, inspektorju Fridriku Mahorčiču zlati križ za zasluge. — Delavcema Petru Repiču in Antonu Repiču v predilnici v Ajdovščini je cesar podelil srebrni križec za zasluge v priznanje njiju mnogoletnega zvestega službovanja. Prvi je v predilnici že 63. poslednji pa 48 let.

Brzjavke.

Senožeče 25. februarja. V senožeškem okraju zmagala je narodna stranka izimši jeden glas v Britofu.

Dunaj 25. februarja. „Deutsches Volksblatt“ je prisiljen danes konstatirati, da cesar ni izgovoril besed: „Kako se imate, ljubi dr. Lueger“.

Dunaj 25. februarja. Mati Badenijska, Cecilija je danes v Lvovu v 73. letu svoje starosti umrla. Grof Badeni je odpotoval v Lvov.

Dunaj 25. februarja. O krečanskem vprašanju se je mej vlastmi doseglo popolno sporazumljenje. Anglija je pritrdila ruskemu predlogu, da se varuje celokupnost turške države, da se torej Kreta ne pusti Grški, pač pa se jej da obširna samouprava in njeno pomirjenje izroči velevladim. Sedaj pozivljajo Turčijo, da dovoli velevladim napraviti red na Kreti.

Sofija 25. februarja. V sobranju je izjavil Stojlov, da Bolgari simpatizirajo za Grke, boreče se na Kreti, vendar njih simpatije ne smejo motiti akcije Evrope in se zatorej Bolgarija ne more spuščati v boj.

Atene 25. februarja. Admirali so v Kaneji izdali proklamacijo, v kateri objavljajo, da velevladim zasledijo Kreta.

Za slabotne

bolehave vsled pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preizkušene učinka je **železnato vino lekarnarja Piccolija v Ljubljani** (Dunajska cesta), 3 (44—8)

priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica velja 1 gld., pet pol literskih steklenic 4 gld. 50 kr.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 23. februarja: Marija Reichmann, kramarica, 60 let, Mestni trg št. 10, vnetje možganov. — Katarina Klovár, delavčeva vdova, 65 let, Trnovski pristan št. 15, pljučnica. — Ana Vončina, paznikova hči, 1³/₄ leta, Rožne ulice št. 29, bronhitis.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
24	9. zvečer	748·4	4·3	sl. svzh.	jasno	
25.	7. zjutraj	748·8	— 1·5	sl. jzah.	megla	0·0
„	2. popol.	747·8	10·2	sr. svzhod.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 4·5°, za 3·8° nad normalom.

Št. 4904.

Ustanove za uboge.

Pri podpisnem magistratu razdeliti je za tekoče leto **obresti Josip Mayerholdove ustanove** v znesku **20 gld.** naj pet ubogih meščanov šentjakobske fare v Ljubljani, ki zaradi bolezni ležijo.

Prošnje za obdaritev iz te ustanove vložiti je tukaj do **6. marca t. l.**

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 8. februarja 1897.

Svarilo!

Povodom opravljenih govoric, katere so se razširile o meni in moji rodbini, izjavljam, da je vsakdo, ki jih razširja, lažnjivec, in svarim najodločneje, da se razširjajo te govorice. Vsakogar, ki mi bode v tem oziru naznanjen, bodem sodnijsko preganjal.

Ernest Leuniker

(315—2)

trgovec v Ljubljani, Dunajska cesta št. 10.

Dunajska borza

dné 25. februarja 1897.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	„	05	„
Avstrijska zlatna renta	123	„	10	„
Avstrijska krona renta 4%	100	„	50	„
Ogerska zlatna renta 4%	121	„	85	„
Ogerska krona renta 4%	99	„	—	„
Avstro-ogerske bančne delnice	951	„	—	„
Kreditne delnice	362	„	50	„
London vista	119	„	95	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„	70	„
30 mark	11	„	74	„
30 frankov	9	„	53	„
italijanski bankovci	5	„	10	„
C. kr. cekini	5	„	68	„

Dne 24. februarja 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	150	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	188	„	50	„
Dunavska reg. srečke 5% po 100 gld.	127	„	—	„
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	99	„	80	„
Kreditne srečke po 100 gld.	199	„	—	„
Ljubljanske srečke	22	„	—	„
Rudolfove srečke po 10 gld.	26	„	50	„
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	151	„	—	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	453	„	—	„
Papirnat rubelj	—	„	26	%

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze častitega in ganljivega sočutja, ki so se nam skazali povodom bolezni in smrti našega presrečno ljubljenega soproga, očeta in tasta, gospoda

Antona viteza Laschana
pl. Moorland

iz krogov sorodnikov, prijateljev in znancev, od strani korporacij in društev in iz najširših krogov prebivalstva na zares tolažilni način, za lepe darovane vence in za mnogobrojno častno spremstvo k poslednjemu počitku izrekamo vsem, zlasti prečistemu zastopu mestne občine ljubljanske, veteran-kemu kornu, prostovoljni požarni brambli, kranjski hranilnici, nemškemu deželnozbornemu klubu, kazinskemu društvu, konstitucionalnemu društvu svojo najiskrenejšo, najsrčnejšo zahvalo s prošnjo, da ohranijo prijazen spomin pokojniku.

(322)

Žalujejo ostali.

V Ljubljani, dné 24. februarja 1897.

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov v vseh barvah

(98—12)

priporoča

Karol Recknagel.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (15—45)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, čez Klein-Reidling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Incomst, Bregence, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reidling v Steyr, Linz, Budejovice, Plzenj, Marijino varo, Heb, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. sveder mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipkega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebe, Marijinih varov, Plana, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmudena, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoludne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Hebe, Marijinih varov, Plana, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Incomsta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 2. uri 4 min. sveder osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 33 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. sveder mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 35 min. jutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. sveder, ob 10. uri 25 min. sveder. (Poslednji vlak le v oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 55 min. jutraj, ob 11. uri 15 min. dopoludne, ob 6. uri 30 min. sveder, ob 9. uri 55 min. sveder. (Poslednji vlak le v oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Na hrano

se vzprejmeta dva gospoda v Gradišću h. št. 3.

Stavbišče

na Tržaški cesti, v lepi legi, se prodaja tudi v manjših parcelah.

Kaj več pove Konrad Stöcklinger, na Rimski cesti št. 15 (309—2)

Išče se kolar

z dobrimi spridevali v veliki občini Stari trg, vas Pudob. Dotičnik dobi pod ugodnimi pogoji v najem 2 sobi za delavnico ter tudi zraven stanovanje. Kolarica je ob glavni cesti, poleg kovačija, gostilna in velika žuga. — Natančneje izve se pri Fr. Vilar-ju, trgovcu v Pudobu, pošta Stari trg pri Rakeku, Notranjsko. (302—2)

Učenec

za steklarstvo, star 14 do 15 let, ki je dovršil ljudsko šolo, se vzprejme na Dunajski cesti št. 9. (319—1)

Komí

za trgovino z mešanim blagom, prileten, zmožen nemščine in slovenščine v govoru in pismu, dober manufakturst, spreten prodajalec, se vzprejme takoj pod ugodnimi pogoji pri Ivanu Wakonigg-u v Šmartinu pri Litiji. (320—1)

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarov za Tomaževo moko

je najupljivnejše in najcenejše fosfornokislno gnojilo.

Jamči se, da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljive fosforne kisline in 28—100 odstotkov fine moke.

Za vse vrste prsti.

Za zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini, za vsa žita, okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmelne in zelenjavske nasade in posebno za gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate. Jedva nedostajajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.

Vprašanja in naročila naj se pošiljajo (42—6)

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarov za Tomaževo moko v Pragi

Mariengasse 11.